

Jednací číslo: 33 C 308/2014-129

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Brně rozhodl předsedkyní senátu JUDr. Ivanou Chlupovou jako samosoudkyní ve věci žalobce **Davida Navary**, narozeného dne 28. 10. 1976, bytem Kosmonautů 40, 377 01 Jindřichův Hradec, proti žalované **guidemedia etc s.r.o.**, IČO: 29282349, se sídlem Příkop 843/4, 602 00 Brno, zastoupené advokátem Mgr. Robertem Cholenským, Ph.D., se sídlem Bolzanova 461/5, 618 00 Brno, o **100.000,- Kč - nemajetková újma**

t a k t o :

- I. Žaloba, kterou se žalobce domáhá uložení povinnosti žalované zdržet se zachycování a zveřejňování podoby žalobce po dobu, po kterou produkce žalované zahrnuje literaturu spojenou s nacismem a ještě dva roky poté, **s e z a m í t á .**
- II. Žalovaná **je povinna** odstranit z internetových stránek www.hitlerovyprojevy.cz videozáznamy zachycující rozlišitelnou podobu žalobce a to ve lhůtě do 15-ti dnů od právní moci rozsudku.
- III. Žaloba se v části, kdy se žalobce domáhá uložení povinnosti žalované odstranit ze svých internetových stránek na Youtube, Facebook a Google+ videozáznamy zachycující rozlišitelnou podobu žalobce, **z a m í t á .**

- IV. Žalovaná **je povinna** zaplatit žalobci na náhradě nemajetkové újmy částku 50.000,- Kč ve lhůtě do tří dnů od právní moci rozsudku.
- V. Žaloba se v části požadované náhrady nemajetkové újmy do výše 50.000,- Kč, **z a m í t á .**
- VI. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou doručenu podepsanému soudu dne 14. 10. 2014 se žalobce domáhá, aby soud uložil žalované povinnost zdržet se zachycování a zveřejňování podoby žalobce po dobu, po kterou produkce žalované zahrnuje literaturu spojenou s nacismem a ještě dva roky poté, dále povinnost odstranit z internetových stránek žalované na www.hitlerovyprojevy.cz, Youtube, Facebook a Google+ videozáznamy zachycující rozlišitelnou podobu žalobce a povinnost zaplatit žalobci částku 100.000 Kč z titulu způsobené nemajetkové újmy. Žalobce uvedl, že se dne 9. 7. 2014 u Městského soudu v Brně účastnil jako návštěvník veřejného hlavního líčení v trestní věci proti vydavatelům knihy Adolf Hitler: Projevy. V průběhu líčení byl natočen na kameru kameramanem z okruhu žalované, přičemž s kameramanem nijak nehovořil ani mu neudělil souhlas s pořízením záznamu, na kterém bude zachycena a zveřejněna jeho podoba. Pořízený videozáznam s názvem „Hitlerovy projevy – soud s vydavatelem (9. 7. 2014)“ (dále zpravidla jen „videozáznam“) pak byl zveřejněn postupně na internetových stránkách tehdejšího zástupce žalované Tomáše Peciny, dále na internetových stránkách www.hitlerovyprojevy.cz, Youtube, Facebook a Google+. Žalobce celkem čtyřikrát vyzval žalovanou k odstranění nezákonného záznamu jeho podoby ze zveřejněného videozáznamu a ze všech veřejně přístupných internetových stránek, na kterých byl videozáznam zveřejněn. Žalobce dále zdůraznil, že tímto jednáním žalované došlo k porušení jeho osobnostních práv, konkrétně došlo k zásahu do práva na zachycení a následné rozšiřování jeho podoby, neboť jeho zachycená podoba ve videozáznamu je velice dobře identifikovatelná a k takovému zásahu nedal žalované svolení. Uvedl, že profil žalované na Youtube a Facebooku slouží primárně k propagaci žalované, přičemž jejím cílem je prodej jejího zboží, žalovaná se tedy podle jeho názoru nemůže případně hájit zpravodajskou licenci. Podle jeho názoru neexistuje veřejný zájem na tom, aby si neonacističtí příznivci žalované mohli čtyřikrát důkladně prohlédnout svého odpůrce a jeho podobu si uložit či vytisknout. Žalovaná tedy zasáhla do jeho přirozeného práva k podobě člověka a to porušením ustanovení § 84 a § 85 zákona č. 89/2013 Sb., občanského zákoníku, ve znění účinném od 1. 1. 2014 (dále jen „občanský zákoník“), přičemž tento zásah není plně odstranitelný, neboť nelze určit totožnost všech osob, které si videozáznam již prohlédly a přikázat jim jeho smazání. Žalobce proto požaduje po žalované jako náhradu způsobené nemajetkové újmy zaplacení částky 100.000 Kč, upuštění od neoprávněného zásahu a odstranění jeho následků.

Žalovaná ve vyjádření k žalobě uvedla, že chybí obě základní podmínky pro úspěch žaloby na ochranu osobnosti, neboť jednání popsané žalobcem v žalobě není neoprávněným zásahem do žalobcova přirozeného práva a nadto toto jednání není ani přičitatelné žalované. Žalobce se o své vůli rozhodl, že se veřejného soudního jednání zúčastní a vzhledem k relativně značné publicitě případu mohl a měl počítat s tím, že jeho podoba bude zachycena a v určité

míře i následně rozšiřována. Pokud jde o zobrazení žalobce na videozáznamu, to je zcela neutrální, není vůči němu urážlivé, ani jím není způsoben zásah do jeho intimní sféry. Žalobcova podoba tedy byla zachycena v souvislosti s jeho účastí na hlavním líčení v trestní věci žalované, a tento záznam žalovaná poté oprávněně rozšiřovala prostřednictvím jejích internetových stránek www.hitlerovyprojevy.cz, a to jak bez jeho identifikace, tak bez jakýchkoli hodnotících komentářů, čímž byly podmínky zpravodajské licence bezesbýtku naplněny. Žaloba proto podle názoru žalované není důvodná a žalovaná navrhlá soudu, aby ji v celém rozsahu zamítl.

Z provedeného dokazování soud zjistil a vzal za prokázaný následující skutkový stav.

Z přílohy označené jako IX.3. - listiny s odkazem na internetové stránky <https://www.youtube.com/watch?v=ac6ISM3cPic> soud zjistil, že na této stránce byl dne 14. 7. 2014 zveřejněn videozáznam s názvem „Hitlerovy projevy – soud s vydavateli (9. 7. 2014)“.

Z přílohy označené jako IX.4. - listiny s odkazem na internetové stránky <https://cs-cz.facebook.com/pages/guidemedia-etc/493639017331081> soud zjistil, že na této stránce byl dne 14. 7. 2014 zveřejněn videozáznam s názvem „Hitlerovy projevy – soud s vydavateli (9. 7. 2014)“.

Z přílohy označené jako IX.1. - listiny s odkazem na internetové stránky <https://plus.google.com/10830318631528305206/posts> soud zjistil, že na této stránce byl dne 14. 7. 2014 zveřejněn videozáznam s názvem „Hitlerovy projevy – soud s vydavateli (9. 7. 2014)“.

Z přílohy označené jako IX.2. - listiny s odkazem na internetové stránky <https://hitlerovyprojevy.cz/hitlerovy-projevy-soud-s-vydavateli-9-7-2014-den-druhy-aneb-pro-c-ma-kocka-5-nohou/> soud zjistil, že na této stránce byl zveřejněn videozáznam s názvem „Hitlerovy projevy – soud s vydavateli (9. 7. 2014)“.

Z videozáznamu s názvem „Hitlerovy projevy – soud s vydavateli (9. 7. 2014)“ zveřejněným na internetových stránkách Youtube, Facebook, Google+ a www.hitlerovyprojevy.cz soud zjistil, že žalobce se účastnil hlavního líčení v trestní věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 8 T 21/2014, přičemž ve čtyřech případech (a to v časech 0:53, 1:19, 1:50, 4:31), je žalobce zachycen a zobrazen ve videozáznamu tak, že jeho podoba je zcela identifikovatelná a rozpoznatelná.

Z přílohy IX.5 - přípisu žalobce ze dne 29. 7. 2014 a z přílohy IX.7 - podacího lístku ze dne 30. 2014 soud zjistil, že žalobce vyzval žalovanou před podáním žaloby k odstranění videozáznamu z internetových stránek Youtube a Facebook.

Z přílohy IX.6. - přípisu žalobce ze dne 18. 8. 2014 a z přílohy IX.7. - podacího lístku ze dne 18. 8. 2014 soud zjistil, že žalobce vyzval žalovanou k zastavení nezákonného rozšiřování jeho podoby a k zaplacení částky 50.000 Kč za způsobenou nemajetkovou újmu.

Z výpisu z obchodního rejstříku žalované soud zjistil, že žalovaná je zapsána v obchodním rejstříku od 6. 6. 2011, má sídlo na adrese: Příkop 843/4, 602 00 Brno, a jejím předmětem podnikání je výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona.

Z kopie článku v Brněnském deníku ze dne 30. 4. 2015 a ze dvou přiložených fotografií soud zjistil, že žalobce se dne 1. 5. 2015 účastnil v Brně prvomájového pochodu Dělnické mládeže, resp. blokády tohoto pochodu, přičemž byl spacificován a následně zadržen Policií ČR.

Z přípisu žalobce ze dne 12. 5. 2016 soud zjistil, že žalobce vyzval Brněnský deník ke stažení dvou fotografií přiložených k článku „První máj: Policisté rozehnali blokádu slzným plynem. 57 Brňanů zadrželi“, na kterých je zobrazen, případně k zakrytí (rozmazání) jeho obličeje na těchto fotkách.

Z přílohy označené jako VII.1 soud zjistil, že z profilu guidemediaetc byl na stránkách Youtube zveřejněn předmětný videozáznam.

Z přílohy označené jako VII.2 – VII.5. soud zjistil aktivitu, která byla učiněna uživatelem Guidemediaetc na stránkách Youtube.

Z přílohy označené jako VII. 6 soud zjistil, že zveřejněný videozáznam je v obou případech (tj. zveřejnění na Facebooku i na Youtube) doprovázeno shodným textem a zcela shodným datem zveřejnění, tj. dnem 14. 7. 2014.

Z přílohy označené jako VII. 7 soud zjistil, že uvedená příloha obsahuje přehledovou tabulku týkající se dat zveřejnění předmětného videozáznamu na serverech Youtube, Facebook, Google+ a www.hitlerovyprojevy.cz.

Z přílohy označené jako IX.22 soud zjistil, že facebooková stránka <http://cs-cz.facebook.com/pages/guidemedia-etc/493639017331081> se týká žalované, přičemž na této stránce jsou mj. propagovány různé knihy žalované, byl zde zveřejněn předmětný videozáznam a je na ní také odkaz na internetové stránky žalované www.hitlerovyprojevy.cz.

Z přílohy označené jako č. 3 soud zjistil, že doména www.hitlerovyprojevy.cz je ve vlastnictví žalované.

Z přílohy označené jako č. 10 soud zjistil, že na facebookové stránce <http://cs-cz.facebook.com/pages/guidemedia-etc/493639017331081> byl zveřejněn inkriminovaný videozáznam, publikována kniha Adolf Hitler: projevy, a je na ní také odkaz na internetové stránky žalované www.hitlerovyprojevy.cz.

Z přílohy označené jako č. 11 soud zjistil, na facebookové stránce <http://cs-cz.facebook.com/pages/guidemedia-etc/493639017331081> byl zveřejněn inkriminovaný videospot, publikována kniha Adolf Hitler: projevy, a je na ní také odkaz na internetové stránky žalované www.hitlerovyprojevy.cz.

Podle § 82 občanského zákoníku člověk, jehož osobnost byla dotčena, má právo domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek.

Podle § 84 občanského zákoníku zachytit jakýmkoli způsobem podobu člověka tak, aby podle zobrazení bylo možné určit jeho totožnost, je možné jen s jeho svolením.

Podle § 85 odst. 1 občanského zákoníku rozšiřovat podobu člověka je možné jen s jeho svolením.

Podle § 89 občanského zákoníku podobizna nebo zvukový či obrazový záznam se mohou bez svolení člověka také pořídit nebo použít přiměřeným způsobem též k vědeckému nebo uměleckému účelu a pro tiskové, rozhlasové, televizní nebo obdobné zpravodajství.

Podle § 90 občanského zákoníku zákonný důvod k zásahu do soukromí jiného nebo k použití jeho podobizny, písemnosti osobní povahy nebo zvukového či obrazového záznamu nesmí být využit nepřiměřeným způsobem v rozporu s oprávněnými zájmy člověka.

Podle § 2956 občanského zákoníku vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i

nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy.

Podle § 2957 občanského zákoníku způsob a výše přiměřeného zadostiučinění musí být určeny tak, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné. Jimi jsou úmyslné způsobení újmy, zvláště pak způsobení újmy s použitím lsti, pohrůžky, zneužitím závislosti poškozeného na škůdci, násobením účinků zásahu jeho uváděním ve veřejnou známost, nebo v důsledku diskriminace poškozeného se zřetelem na jeho pohlaví, zdravotní stav, etnický původ, víru nebo i jiné obdobně závažné důvody. Vezme se rovněž v úvahu obava poškozeného ze ztráty života nebo vážného poškození zdraví, pokud takovou obavu hrozba nebo jiná příčina vyvolala.

Po provedeném dokazování a jeho právním posouzení dospěl soud k závěru, že žaloba je částečně důvodná.

V části žaloby, ve které se žalobce domáhá uložení povinnosti žalované zdržet se zachycování a zveřejňování podoby žalobce po dobu, po kterou produkce žalované zahrnuje literaturu spojenou s nacismem a ještě dva roky poté, soud dospěl k závěru, že nejsou dány důvody pro vyhovění žaloby. Takto formulovanému žalobnímu petitu nelze z hlediska hmotného práva vyhovět, neboť apriori nelze vyloučit, že v budoucnu bude mít žalovaná oprávnění pořídit a použít záznam žalobce na podkladě zákonné zpravodajské licence a principu proporcionality. Takový „bianco šek“ tak není po právu a soud proto v této části žalobu zamítl.

V části žaloby, ve které se žalobce domáhá odstranění předmětného videozáznamu ze stránek Youtube, Facebook a Google+ soud žalobu zamítl pro neunesení důkazního břemene žalobcem. Žalobce sice tvrdil, že žalovaná je oprávněna nakládat s účty na zmíněných webových stránkách a že tyto byly zřízeny a jsou spravovány žalovanou, nicméně i přes poučení soudu ve smyslu § 118a odst. 3 o. s. ř. žalobce neoznačil, ani nepředložil soudu důkaz prokazující zmíněné tvrzení. Za takový důkaz nelze považovat žalobcem předloženou přehledovou tabulku týkající se dat zveřejnění předmětného videozáznamu na internetových stránkách Youtube, Facebook, Google+, neboť zmíněná tabulka nic nevypovídá o tom, zda žalovaná skutečně zřídila, spravuje a nakládá s účty na zmíněných webových stránkách, tabulka pouze přehledně ukazuje, kdy a kde byl předmětný videozáznam zveřejněn. Ani ostatní žalobcem označené, případně předložené důkazy neprokazují, že je to právě žalovaná jako osoba oprávněná nakládat s účty na internetových stránkách Youtube, Facebook, Google+, na kterých byl videozáznam zveřejněn, a že tyto účty byly zřízeny a jsou spravovány žalovanou.

Ve vztahu k části žaloby, ve které se žalobce domáhá, aby soud uložil žalované povinnost odstranit z internetových stránek www.hitlerovyprojevy.cz videozáznamy zachycující rozlišitelnou podobu žalobce, pak soud žalobě vyhověl, přičemž vycházel z následujících závěrů.

V řízení bylo prokázáno, že žalovaná vložila na své internetové stránky www.hitlerovyprojevy.cz videozáznam s názvem „Hitlerovy projevy – soud s vydavatelem (9. 7. 2014)“, přičemž z tohoto videozáznamu vyplývá, že žalobce se účastnil hlavního líčení v trestní věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 8 T 21/2014, a ve čtyřech případech (a to v časech 0:53, 1:19, 1:50, 4:31), je žalobce zachycen a zobrazen ve videozáznamu tak, že jeho podoba je zcela identifikovatelná a rozpoznatelná. Tuto skutečnost ostatně potvrdila v průběhu řízení i sama žalovaná.

Podle § 84 občanského zákoníku resp. § 85 občanského zákoníku lze zachytit, resp. rozšiřovat identifikovatelnou podobu člověka pouze s jeho svolením. Ustanovení § 89 občanského zákoníku pak stanovuje podmínky pro pořízení obrazových snímků člověka bez

jeho svolení mj. v podobě tzv. zpravodajské licence, přičemž podle ustanovení § 90 občanského zákoníku zákonný důvod k zásahu do soukromí jiného nebo k použití jeho podobizny, písemnosti osobní povahy nebo zvukového či obrazového záznamu nesmí být využit nepřiměřeným způsobem v rozporu s oprávněnými zájmy člověka. Ustanovením § 90 občanského zákoníku je tak vyjádřen ústavní princip proporcionality, tedy zvažování (poměrování) konkrétních kolidujících práv a zájmů, který byl dovozen již v předchozí judikatuře obecných soudů a ústavního soudu.

Soud při posouzení této právní věci dospěl k závěru, že v tomto případě došlo ke kolizi práva na ochranu osobnosti žalobce s právem na informace a jejich šíření ve věcech obecného (veřejného) zájmu žalovanou. V rámci posouzení principu proporcionality soud hodnotil nejdříve hledisko vhodnosti zvoleného prostředku z pohledu možného naplnění sledovaného účelu, není-li daný normativní prostředek způsobilý sledovaného účelu dosáhnout.

Soudní řízení je tradičně postaveno na principu veřejnosti, a ústavodárce význam tohoto principu zdůraznil tím, že je zakotvil jak v čl. 96 odst. 2 Ústavy, tak v čl. 38 odst. 2 Listiny. Podle nauky princip veřejnosti spočívá v tom, že soudnímu projednávání věci může být v zásadě kdokoli přítomen, i osoba na daném případě bezprostředně nezainteresovaná, a sleduje jednak prvek kontroly činnosti soudů a jednak prvek prevence. Jinak řečeno veřejnost jednání má především umožňovat kontrolu řádného výkonu soudnictví, posouzení „jak se ze strany státu koná spravedlnost“, má zabraňovat „utajené“ kabinetní justici. Podle některých názorů je veřejnost jednání zároveň zárukou soudcovské nezávislosti, zřejmě proto, že veřejnost se může přesvědčit o tom, že soudce nejedná a nerozhoduje pod nějakým viditelným dohledem či nátlakem, tedy jde o všeobecný požadavek na transparentnost soudní moci.

S ohledem na zmíněnou podstatu a význam zásady veřejnosti soudního řízení se proto nelze při aplikaci této zásady omezit pouze na umožnění přístupu veřejnosti do soudní síně v době jednání. V této souvislosti je nutné reflektovat nové možnosti mezilidských vztahů vytvářených zejména rozvíjejícími se službami a technickým pokrokem. Ten reprezentuje především nástup vlivu a významu masových sdělovacích prostředků, resp. technických prostředků, které tato média využívají při své činnosti. Pouze z tohoto úhlu pohledu je tak možné vnímat ustanovení § 6 odst. 3 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích, ve znění pozdějších předpisů, které reguluje možnost uskutečňovat zvukové a obrazové přenosy, resp. obrazové a zvukové záznamy ze soudní síně. Je samozřejmé, že stejně jako základním limitem pro fyzickou přítomnost veřejnosti při jednání soudu je kapacita soudní síně, je v případě obrazových a zvukových přenosů a záznamů limitem možnost řádného a důstojného průběhu jednání. To platí nejen pro pořizování zvukových záznamů, kde to zákon výslovně uvádí. Zákonné rozlišování režimu obrazového a zvukového přenosu a obrazovaného záznamu na straně jedné a zvukového záznamu na straně druhé je totiž třeba optimisticky mít za důsledek racionální úvahy zákonodárce o tom, že prve uvedené formy snáze naruší průběh a důstojnost jednání. Přítomnost veřejnosti, ať už osobní či skrze obrazový či zvukový přenos nebo záznam, nelze jednoduše či automaticky odmítat či vylučovat bez toho, že by k tomu byl relevantní důvod, protože jinak se jedná o svévoli. Je zde totiž základní právo každého na informace ve věcech veřejného zájmu, které zahrnuje právo svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat informace, coby mimo jiné předpoklad uplatnění svobody projevu. Pod toto právo na informace lze zahrnout i právo přijímat a rozšiřovat informace o rozhodovací činnosti soudů.

V souvislosti s projednávanou věcí pak uvedený veřejný zájem na informacích týkajících se rozhodovací činnosti soudu platí o to více s ohledem na předmět soudního jednání, při němž byl žalobce zaznamenán na kameru. Soudní proces v trestní věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 8 T 21/2014 byl s ohledem na svůj předmět zcela přirozeně v centru celospolečenského zájmu, a to již z důvodu, že v něm šlo mj. o meze svobody projevu a trestněprávní důsledky jejího případného překročení. Zvýšený zájem veřejnosti o průběh této

trestní věci byl odůvodněn i tím, že v jeho rámci měla být posuzována trestněprávní dovolenost publikace projevů Adolfa Hitlera s komentářem; otázka nacismu, Adolfa Hitlera, s tím spojené rasové nesnášenlivosti je v České republice obecně diskutována. Veřejná diskuse o kontroverzních společenských otázkách je přitom v demokratickém právním státě nejen legitimní, nýbrž i nezbytná. Z těchto důvodů byl dán silný veřejný zájem na zpřístupnění soudního procesu co nejširší veřejnosti.

Soud tedy shledal, že existoval veřejný zájem na pořízení a zpřístupnění záznamu z hlavního líčení ze dne 9. 7. 2014 v trestní věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 8 T 21/2014, přičemž existoval i veřejný zájem na pořízení záznamu osoby žalobce z uvedeného hlavního líčení, a to tím spíše z důvodu, že žalobce měl na saku odznak přeškrtnutého hákového kříže. Veřejnost tak měla právo dozvědět se informace o složení veřejnosti zasedající v soudní síni potencionálně vytvářející interakci ve vztahu k zákonnému soudci rozhodujícímu uvedenou trestní věc, a zároveň si veřejnost také mohla učinit názor, zda veřejnost byla zastoupena např. nikoli jen z podpůrců obžalovaných vydavatelů Hitlerových projevů a popř. neonacistů, nýbrž i z odpůrců takové knihy, popř. antifašistů, což pak umožňuje vyváženost případného psychologického působení na soudce stran veřejnosti a v konečném důsledku předpoklad pro přesvědčení veřejnosti zvyšující důvěryhodnost soudní moci, že ten který rozsudek nebyl vydán s určitostí pod vlivem či tlakem příznivců jen jedné zájmové skupiny. Stejně tak to umožňuje učinit si názor o míře existujícího strachu u občanů z násilného chování neonacistů, pro což může mít relevanci i fakt, že se občané nebojí přijít na hlavní líčení s presumovanou účastí neonacistů s odznakem naznačující výrazný odpor vůči nacismu.

Z uvedených důvodů tudíž plyne veřejný zájem na zachycení žalobce na kameru i na použití takového kamerového záznamu, například i prostřednictvím internetové stránky, čímž se veřejnost informuje o průběhu veřejného hlavního líčení v trestní věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 8 T 21/2014, tedy veřejnost je informována o otázce veřejného zájmu. V tomto směru tedy nelze přisvědčit žalobci, který je názoru o neexistenci legitimního cíle pro zásah do jeho osobnostních práv.

Druhým krokem uplatnění principu proporcionality je pak posouzení podústavního práva kritériem potřebnosti. V rámci aplikace tohoto kritéria je nutné porovnat možné výklady s jinými opatřeními umožňujícími dosáhnout stejného cíle, avšak nedotýkajícími se základních práv a ústavně chráněných hodnot, přičemž za vyhovující principu proporcionality je považován pouze takový výklad, jenž je z více možných prostředků nejšetnější ve vztahu k dotčeným základním právům a ústavně chráněným hodnotám. Třetí krok uplatnění principu proporcionality pak představuje vážení těchto v kolizi stojících ústavních hodnot.

Aplikujeme-li zmíněné závěry na projednávanou právní věc, znamená to, že rozsah rozšiřování podoby žalobce nesmí překročit míru potřebnou pro informování veřejnosti. Rozsah užití chráněných hodnot může být pouze takový, který postačí k naplnění účelu, pro který mají být tyto hodnoty lidské osobnosti využity. Přístup žalovaného z hlediska potřebnosti však z pohledu subsidiarity možných alternativních nástrojů zabezpečujících daný účel neobstojí. Informování veřejnosti o daném tématu totiž v tomto případě bylo možné dosáhnout nástroji, které se nedotýkají osobnostních práv žalobce, a to například zveřejněním záznamu se zastřeným obličejem žalobce, na podkladě kterého by tak žalobce nebyl identifikovatelný na zmíněném videozáznamu. Na zveřejnění žalobce sice byl veřejný zájem, to však pouze ve smyslu informování veřejnosti, že při hlavním líčení v trestní věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 8 T 21/2014 byl za veřejnost přítomen také člověk s odznakem s přeškrtnutým hákovým křížem. Zajištění informování veřejnosti o daném tématu proto bylo možné provést tak, aniž by bylo zasaženo do osobnostních práv žalobce. Zveřejnění plné podoby žalobce ve zmíněném videozáznamu nebylo jako jedno z více možných prostředků

nejšetnější ve vztahu k osobnostnímu právu žalobce na rozšiřování jeho podoby ve smyslu § 85 odst. 1 občanského zákoníku.

Na podkladě testu proporcionality tedy soud dospěl k závěru, že postup žalovaného spočívající ve zveřejnění videozáznamu s identifikovatelnou podobou žalobce je výkladem a aplikací práva ústavně zákonně neakceptovatelným, jelikož nenaplnuje kritéria potřebnosti a přiměřenosti v užším smyslu. Je třeba rovněž zdůraznit, že v pochybnostech o přiměřenosti dovolaného pořízení nebo použití chráněných osobnostních práv bez souhlasu platí ve prospěch dotčeného člověka, protože se jedná o výkon pouhé výjimky. Žalovaná tedy porušila ustanovení § 85 odst. 1 občanského zákoníku, neboť rozšiřovala identifikovatelnou podobu žalobce bez jeho svolení na svých webových stránkách www.hitlerovyprojevy.cz prostřednictvím zmíněného videozáznamu. Podle § 82 občanského zákoníku člověk, jehož osobnost byla dotčena, pak má právo domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno nebo aby byl odstraněn jeho následek. Soud proto výrokem pod bodem II. rozsudku uložil žalované v souladu s ustanovením § 82 občanského zákoníku povinnost odstranit z internetových stránek www.hitlerovyprojevy.cz videozáznamy zachycující rozlišitelnou podobu žalobce a to ve lhůtě do 15-ti dnů od právní moci rozsudku.

Soud dále dospěl k závěru, že z důvodu porušení ustanovení § 85 odst. 1 občanského zákoníku žalobci svědčí vůči žalované občanskoprávní prostředky ochrany osobnosti podle ustanovení § 2956 věty první občanského zákoníku, podle kterého vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil a podle § 2957 občanského zákoníku, podle kterého způsob a výše přiměřeného zadostiučinění musí být určeny tak, aby byly odčiněny i okolnosti zvláštního zřetele hodné. Jimi jsou úmyslné způsobení újmy, zvláště pak způsobení újmy s použitím lsti, pohrůžky, zneužitím závislosti poškozeného na škůdci, násobením účinků zásahu jeho uváděním ve veřejnou známost, nebo v důsledku diskriminace poškozeného se zřetelem na jeho pohlaví, zdravotní stav, etnický původ, víru nebo i jiné obdobně závažné důvody. Vezme se rovněž v úvahu obava poškozeného ze ztráty života nebo vážného poškození zdraví, pokud takovou obavu hrozba nebo jiná příčina vyvolala. Žalovaný zveřejněním zmíněného videozáznamu s identifikovatelnou podobou žalobce bez jeho souhlasu na webových stránkách www.hitlerovyprojevy.cz zasáhl do osobnostního práva žalobce uvedeného v § 85 odst. 1 občanského zákoníku, přičemž újmu způsobenou žalobci prohlubuje ta skutečnost, že jeho rozeznatelná podoba žalobce byla zveřejněna na internetu (konkrétně webových stránkách www.hitlerovyprojevy.cz), tedy na celosvětovém systému propojených počítačových sítí, který je zcela veřejný a kdokoli se k němu tedy může kdykoliv připojit a shlédnout předmětný videozáznam. Vzhledem ke způsobené újmě a postoji žalované, která dosud své pochybení nepřiznala a neučinila žádné kroky k nápravě nezákonného stavu, soud dospěl k závěru, že je nutné přiznat náhradu způsobené nemajetkové újmy v penězích podle § 2956 občanského zákoníku, a to ve výši 50.000 Kč. K částečnému přiznání žalované nemajetkové újmy soud přistoupil také proto, že žalobce v řízení namítal rovněž porušení § 84 občanského zákoníku, neboť tvrdil, že žalovaná neoprávněně zachytila jeho podobu prostřednictvím svého kameramana na kameru, nicméně k prokázání tohoto tvrzení neoznámila ani předložila soudu žádný důkaz. Soud tedy shledal pouze porušení ustanovení § 85 odst. 1 občanského zákoníku ze strany žalované vůči žalobci.

Soud proto v souladu s ustanoveními § 2956 občanského zákoníku a § 2957 občanského zákoníku výrokem pod bodem IV. rozsudku uložil žalované povinnost zaplatit žalobci na náhradu nemajetkové újmy částku 50.000,- Kč ve lhůtě do tří dnů od právní moci rozsudku, přičemž ve zbývajících částech (tj. v částce 50.000 Kč) žalobu zamítl.

Soud pro úplnost dodává, že pokud žalobce argumentuje obavou o svoji bezpečnost, nejví se tato argumentace soudu plně přesvědčivá již proto, že žalobce sám dobrovolně navštívil hlavní líčení v trestní věci vedené u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 8 T 21/2014 s provokativním odznakem namířeným právě proti těm, ze kterých má plynout riziko žalobcovy bezpečnosti.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 142 odst. 2 o. s. ř., podle kterého měl-li účastník ve věci úspěch jen částečný, soud náhradu nákladů poměrně rozdělí, popřípadě vysloví, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. S ohledem na výsledek tohoto sporu (žalobce byl úspěšný pouze v polovině žalované částky, tj. v částce 50.000 Kč) soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení

P o u č e n í :

Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání ve lhůtě do 15-ti dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení ke Krajskému soudu v Brně prostřednictvím Městského soudu v Brně.

Nesplní - li povinná dobrovolně, co jí ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na soudní výkon rozhodnutí.

V Brně dne 15. prosince 2016

JUDr. Ivana Chlupová v. r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Radka Soboličová